

του Παναγιώτη Λαδακάκου

Αιολική Ενέργεια: Σταθερή δύναμη σε ασταθείς καιρούς**19 12 2025 | 12:00**

Όπως είχε διαφανεί από το τέλος του προηγούμενου έτους (2024), το 2025 ήταν έτος μεγάλων αναταράξεων για την αιολική ενέργεια σε παγκόσμιο επίπεδο. Αναμφισβήτητα, η επιστροφή του Ντόναλντ Τραμπ στην Προεδρία των ΗΠΑ έδωσε τον τόνο όσον αφορά τις ενεργειακές εξελίξεις στην Δύση, τουλάχιστον σε επίπεδο επικοινωνίας και εντυπώσεων.

Για να γίνει όμως μια αντικειμενική ανάλυση, πρέπει κανείς να δει πέρα από τις εξελίξεις στις ΗΠΑ, οι οποίες είχαν μεγάλα σκαμπανεβάσματα. Παραμερίζοντας λοιπόν την Αμερική, σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο, η ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας ήταν σταθερά ανοδική με την Κίνα να ηγείται με τεράστια διαφορά. Σύμφωνα με τις πρόδρομες εκτιμήσεις του Global Wind Energy Council (GWEC), το 2025 αναμένεται οι παγκόσμιες συνολικές νέες αιολικές εγκαταστάσεις να ξεπεράσουν τα 140GW από τις οποίες η Κίνα υπολογίζεται ότι θα ξεπεράσει το κατώφλι των 100GW, αριθμός ορόσημο που συνιστά παγκόσμιο ρεκόρ όλων των εποχών!

Στην δική μας ήπειρο τα νούμερα είναι πιο συγκρατημένα και σίγουρα υπολείπονται των στόχων. Στο ίδιο κλίμα, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές ανεμογεννητριών διένυσαν ένα ακόμα έτος αστάθειας και αμηχανίας μπροστά στις παγκόσμιες εξελίξεις. Εάν δεν αλλάξει κάτι ουσιαστικό, μπορεί η αιολική βιομηχανία να έχει την εξέλιξη των φωτοβολταϊκών ή των μπαταριών. Γενικότερα, η βιομηχανική ανάπτυξη στην Ευρώπη συνιστά πρόκληση. Η έκθεση Ντράγκι είναι επίκαιρη όσο ποτέ άλλοτε.

Στην χώρα μας, το 2025 φαίνεται ότι τα νέα αιολικά πάρκα που θα συνδεθούν στο δίκτυο μπορεί να αγγίξουν τα 400MW. Νούμερο όχι ευκαταφρόνητο αν και σίγουρα απέχει από τους στόχους μας, ειδικά αν το συγκρίνει κανείς με την καταιγίδα νέων έργων στα φωτοβολταϊκά που διεύρυνε ακόμα παραπάνω τις ασυμμετρίες μεταξύ των τεχνολογιών, με όλα τα προβλήματα που αυτό συνεπάγεται και έχουμε τεκμηριώσει τα τελευταία χρόνια.

Δεν πρέπει αυτή η εικόνα να θεωρείται “κανονική” για την χώρα, αντιθέτως οφείλουμε να βγούμε από την παγίδα της «ζώνης άνεσης». Το θετικό είναι ότι η πολιτική ηγεσία δείχνει, τουλάχιστον σε επίπεδο ρητορικής, να θέλει να ενισχύσει την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας από εδώ και πέρα. Ρητή ήταν η δημόσια διαπίστωση του ίδιου του πρωθυπουργού για την ανάγκη να δούμε περισσότερα αιολικά στο μίγμα.

Η δικαιολογία κάποιων ότι δεν υπάρχει «δεξαμενή» αιολικών έργων ή ότι τείνει να εξαντληθεί το αξιοποιήσιμο αιολικό δυναμικό μας είναι ένας ακόμα μύθος. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι υφίσταται ένας σημαντικός όγκος σχεδιαζόμενων αιολικών έργων -ορισμένα μάλιστα μεγάλης στρατηγικής σημασίας- τα οποία ταλαιπωρούνται στα γρανάζια της γραφειοκρατίας, των τοπικών αντιδράσεων, των fake news, των αργών ρυθμών απονομής δικαιοσύνης κλπ.

Πιο συγκεκριμένα:

Σήμερα, στο πιο προχωρημένο στάδιο της Άδειας Εγκατάστασης, χωρίς Άδεια Λειτουργίας, υφίστανται κάτι παραπάνω από 2GW αιολικών πάρκων. Από αυτά, περίπου τα μισά είναι υπό κατασκευή ή συμβολαιοποιημένα και υπολογίζεται ότι θα έχουν συνδεθεί στο δίκτυο μέσα στο προσεχές ενάμιση έτος. Την ίδια στιγμή, πάνω από 3GW αιολικών πάρκων, έχοντας ολοκληρώσει την περιβαλλοντική αδειοδότηση, έχουν κάνει αίτηση για πρόσβαση στο δίκτυο και αναμένουν βασανιστικά «την σειρά τους» για να πάρουν Προσφορά Σύνδεσης (ΟΠΣ). Η αδράνεια στην λήψη αποφάσεων για τον περεταίρω χειρισμό της χορήγησης ηλεκτρικού χώρου επιδεινώνει ακόμα παραπάνω το πρόβλημα αυτών των έργων. Η θέση της ΕΛΕΤΑΕΝ είναι γνωστή: νέες ΟΠΣ σε όλες τις τεχνολογίες ΑΠΕ πλην φωτοβολταϊκών μέχρι να προσαρμοστεί η αναλογία τουλάχιστον στα επίπεδα του ΕΣΕΚ.

Ταυτόχρονα, αναπτύσσεται στην Επικράτεια ικανό πλήθος αιολικών έργων που έχουν φτάσει σε σημαντικό στάδιο ωριμότητας, πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για να ληφθεί μια τελική απόφαση από την Πολιτεία για την έγκριση (ή μη) των περιβαλλοντικών όρων αλλά στην πράξη δεν γίνεται τίποτα. Πολλές φορές η αιτία είναι φοβικά σύνδρομα περί «πολιτικού κόστους» λόγω ατεκμηρίωτων αντιδράσεων κάποιων μειοψηφιών. Πλέον δεν υπάρχει η πολυτέλεια να διαιωνίζονται τέτοιες καταστάσεις. Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία είναι πολύ σαφής για αυτά τα θέματα και πρέπει επιτέλους η χώρα μας να προσαρμοστεί.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία η αδειοδότηση νέων αιολικών έργων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 2,5 έτη. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλες οι αιτήσεις θα πρέπει να εγκρίνονται. Σημαίνει ότι κάθε αίτηση θα πρέπει να λαμβάνει οριστική απάντηση, είτε θετική είτε απορριπτική, στον προβλεπόμενο χρόνο. Δυστυχώς όμως, παρά τις βελτιώσεις που έχουν νομοθετηθεί στην αδειοδοτική διαδικασία των έργων ΑΠΕ κατά τα τελευταία έτη, η αιολική ενέργεια παραμένει δέσμια της γραφειοκρατίας και των διοικητικών εμποδίων.

Εάν ληφθούν μερικές γενναίες αποφάσεις, θα απελευθερωθεί σημαντικός όγκος αιολικών έργων που θα προχωρήσουν σε φάση υλοποίησης και θα επιτευχθεί σταδιακά εξισορρόπηση στις σημερινές ασυμμετρίες και αρρυθμίες που βιώνουμε στον δρόμο για την ενεργειακή μετάβαση του ηλεκτρικού μας συστήματος. Κρίσιμο βέβαια είναι να ακολουθήσει παρόμοιο μονοπάτι η αποθήκευση και η περεταίρω ανάπτυξη των δικτύων.

Η ανάγκη για περισσότερα αιολικά πλέον εκφράζεται επιτακτικά και από την εγχώρια βιομηχανία, αυτό που κάποιος μπορεί να αποκαλέσει «έξυπνο χρήμα». Οι μεγάλοι καταναλωτές έχουν πλήρη συνείδηση ότι μόνο μέσω των αιολικών πάρκων μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες τους σε φθηνή πράσινη ενέργεια τις μέρες και ώρες που αυτή προσφέρεται σε υψηλές τιμές από το δίκτυο.

Την στιγμή λοιπόν που η βιομηχανία αναζητά όλο και πιο έντονα την σύναψη εταιρικών PPA με αιολικά πάρκα, αναρωτιέται κανείς πώς είναι δυνατόν να επιβιώνει ο μύθος περί «πανάκριβης πράσινης ενέργειας». Στην διατήρηση αυτού του μύθου συντείνει βέβαια και η αδράνεια των πολιτικών ηγεσιών, ιδίως σε επίπεδο Ευρώπης, να μεταρρυθμίσουν την λειτουργία των αγορών ηλεκτρισμού κατά τέτοιο τρόπο που να βιώνει άμεσα και ευκρινώς ο απλός πολίτης τα ευεργετήματα της φθηνής πράσινης ενέργειας.

Ο λόγος λοιπόν που παραμένουμε αισιόδοξοι παρά τα σκαμπανεβάσματα είναι η πεποίθηση ότι οι ΑΠΕ και κυρίως η αιολική ενέργεια, έχει όλα τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά που την καθιστούν ασυναγώνιστη, ειδικά σε περιπτώσεις όπως η Ελλάδα και η Ευρώπη. Οι χαμηλές και σταθερές τιμές της παραγόμενης ενέργειας, η αποδέσμευση από εισαγόμενα καύσιμα, η αξιοπιστία της τεχνολογίας, η προσφορά στην περιβαλλοντική προστασία, η εγχώρια προστιθέμενη αξία και η δυνατότητα επίτευξης μακροχρόνιων σταθερών επενδυτικών αποδόσεων συνιστούν δύναμη σταθερότητας που μπορεί να μας πλοηγήσει ασφαλώς μέσα στην τρέχουσα ομίχλη. Αρκεί να της δώσουμε την ευκαιρία που δικαιούται.

Ο κ. Παναγιώτης Λαδακάκος είναι Πρόεδρος της ΕΛΕΤΑΕΝ